Redacţiunea, Administraţiunea
Tipografia:
BRAŞOVU, piaţa mare Nr. 22.
Scrisori nefrancate nu se primescu. Manuscripte nu se retrimitu!
Birourile de anunciuri:
Braşovu, piaţa mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena: Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Anton Mesei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Preţulŭ inserţiunilorŭ: o seriă garmondu pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă şi învoielă.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta“ iese în fie-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anu 12 fl., pe şése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România şi străinătate:
Pe unu anu 40 franci, pe şése luni 20 franci, pe trei luni 10 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unu anu 10 fl., pe şése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusulu în casă: Pe unu anŭ 12 fl., pe şése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Unu esemplaru 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtu abonamentele câtu şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 122. Braşovŭ, Joĭ 2 (14) Iunie 1888.

Din causa s. sĕrbătorĭ de mâne, ḑiarulŭ nu va apăré până Vinerĭ séra.

Braşovŭ, 1 Iunie st. v. 1888.

Intr'unulŭ din numerii trecuţi ai foiei nóstre, vorbindŭ de multele neajunsurĭ ale scólelorŭ nóstre confesionale, amŭ susţinutŭ că aceste nu întémpină nicĭ unŭ felŭ de sprijinŭ din partea guvernului şi a organelorŭ sale, nicĭ măcar pe calea administraţiunei, înlesnindu-se celŭ puţinŭ autorităţilorŭ nóstre şcolare esecutarea ordinaţiunilorŭ lorŭ în interesulŭ desvoltării regulate a învĕţămêntului.

Astăḑĭ putemŭ documenta printr'unŭ flagrantŭ esemplu, că ministrulŭ de instrucţiune şi organele sale nu numai că nu dau mână de ajutorŭ autorităţilorŭ nóstre superióre scolare, făcêndŭ sĕ se respecteze disposiţiunile lorŭ, dér lucră chiar făţişŭ şi cu intenţiune pentru a paralisa şi pentru a submina stima şi véḑa, de care trebue sĕ se bucure aceste autorităţĭ înaintea poporului.

Casulŭ, de care voimŭ sĕ vorbimŭ, nu e nou, dér tocmai pentru aceea ne descopere într'unŭ modŭ bătătorŭ la ochĭ rĕulŭ, care este cu atâtŭ mai mare, cu câtŭ s'a învechitŭ.

Inţelegemŭ cestiunea şcólei confesionale române din Turţŭ, comitatulŭ Ugocea.

Celŭ ce a cetitŭ corespondenţa publicată în numĕrulŭ de erĭ alŭ „Gazetei“, care ne înfăţişeză în puţine cuvinte cu-o rară claritate starea scólei române din Turţŭ, a trebuitŭ sĕ se convingă, că aicĭ se tracteză de-o despotică ingerinţă a ministrului de culte în afacerile nóstre scolare şi de unŭ terorismŭ ne mai pomenitŭ ce'lŭ eserceză acesta asupra ordinariatului din Gherla, care vede rĕulŭ şi ar voi sĕ-lŭ delăture, dér nu cuteză a face nicĭ unŭ pasŭ de frica ministrului.

Se constată că unulŭ din învĕţătorii dela şcóla din vorbă nu corespunde nicĭdecum chiămării sale. Autoritatea superióră şcolară îlŭ destitue. Ministrulŭ însĕ la arătarea organelorŭ sale îlŭ restitue în postŭ, pentru că e mare maghiaronŭ. Poporulŭ cere din nou depărtarea luĭ şi înlocuirea lui prin altŭ învĕţătorŭ harnicŭ. In urma acésta se face o nouă investigare din partea autorităţii şcolare de Gherla. Poporulŭ aşteptă acum de unŭ anŭ şi mai bine sentinţa, dér ea nu mai sosesce.

Invĕţătorulŭ viţiosŭ şi necorespundĕtorŭ continuă a'şĭ ocupa postulŭ. Şcolarii lui nu facŭ nicĭ unŭ progresŭ, causa învĕţămêntului şi a moralului publicŭ este ameninţată.

Nu-i mirare décă în asemenĭ împrejurărĭ bieţii locuitorĭ din Turţ nu mai sciu ce sĕ încépă, décă se vĕdŭ desămăgiţĭ şi în credinţa ce o mai aveau, că pentru durerile şi ranele lorŭ vorŭ afla balsamŭ de lecuire celŭ puţinŭ la autoritatea competentă bisericéscă.

Neprimindŭ nicĭ unŭ rĕspunsŭ dela autoritatea lorŭ superióră bisericéscă, Românii din Turţŭ, necăjiţĭ şi mâhniţĭ că nu li se face dreptate, se adreséză la însuşĭ urzitorulŭ durerilorŭ lorŭ, la ministrulŭ de culte şi instrucţiune, dela care asemenea nu primescŭ nicĭ unŭ rĕspunsŭ.

E naturalŭ de altmintrelea, că ministrulŭ n'a pututŭ sta de vorbă cu ei, căcĭ dênsulŭ *după lege*, n'are nicĭ unŭ amestecŭ în trebile şcólelorŭ confesionale şi cestiunea privesce numai pe consistoriulŭ de de Gherla.

Cine nu va vedé în acésta situaţiune abnormală, creată prin terorismulŭ ministrului şi prin slăbiciunea autorităţilorŭ competente bisericescĭ, celŭ mai mare periculŭ pentru biserică şi şcólă? Cine nu vede că cu modulŭ acesta se înstrăineză sistematicŭ poporulŭ de mai marii sĕi bisericescĭ? Cine nu va înţelege că planulŭ secretŭ alŭ adversarilorŭ noştri este de a crea astfelŭ stărĭ anarhice în biserică?

Nu putemŭ crede că capulŭ diecesei gherlane, care precum suntemŭ informaţĭ este atâtŭ de gelosŭ pe autoritatea sa în biserică, ar fi nepăsătorŭ faţă cu nisce apariţiunĭ atâtŭ de îngrijitóre, carĭ punŭ în jocŭ véḑa bisericei.

De ce dér cu tóte aceste nu face odată finitŭ în puterea autorităţii sale episcopescĭ situaţiunei de plânsŭ, în care a ajunsŭ scóla română din Turţŭ?

Ore sĕ fi ajunsŭ la noi lucrurile aşa de departe ca autoritatea unui archiereu sĕ nu mai cumpĕnéscă nimicŭ nicĭ când e vorba de simpla înlocuire a unui învĕţătorŭ neaptŭ?

Este timpulŭ supremŭ ca afacerea scólei din Turţŭ sĕ se resolve într'unŭ chipŭ, ca sĕ scimŭ cum stămŭ şi la ce mai avemŭ sĕ ne aşteptămŭ.

Schimbarea sistemului în Prusia.

Se pare că cu demisiunea ministrului Puttkammer încă nu s'a terminatŭ crisa în Berlinŭ. Acum se vorbesce din nou chiar de retragerea prinţului Bismark.

Organulŭ cancelarului, „Nord. allg. Ztg.“, e fórte mâhnitŭ din causă, că liberalii susţinŭ relaţiunĭ cu cercurile curţii şi că ei află cele mai secrete întêmplărĭ dela curte. Numita fóiă ia în apĕrare pe Puttkammer, ḑicêndŭ că autograful împĕrătescŭ, prin care s'a înaintatŭ sancţiunea legei privitóre la prelungirea periodului electoralŭ, nu'lŭ trage la rĕspundere, ci accentueză numai, că ministrulŭ presupune că *libertatea alegerilorŭ* va fi păzită şi că organele guvernului vorŭ încungiura în viitorŭ totŭ ce s'ar pute privi ca o înfluinţare a alegĕtorilorŭ.

Mai departe le impută fóia bismarkiană liberalilorŭ, că rĕmnescŭ la unŭ postŭ de ministru. Scirea adusă de „Freisinnige Zeitung“, cumcă pe prinţulŭ Bismark l'a surprinsŭ demisiunea neaşteptată a lui Puttkammer, o adeveresce, dér adauge că faptulŭ acesta póte mulţumi numai o partidă, a căreia politică de fracţiune a adusŭ deja scădere consciinţei de statŭ.

Împrejurarea, că cancelarulŭ a datŭ unŭ prânḑŭ în onórea ministrului demisiunatŭ Puttkammer, ceea ce n'a mai făcutŭ până acuma în casurĭ analoge, dovedesce, că elŭ este fórte indispusŭ din causa celorŭ petrecute.

Negreşitŭ că trebue sĕ-i cadă fórte greu prinţului Bismark a se acomoda voinţei liberalului împĕratŭ Fridericŭ în contra convingerii sale. Foile liberale îşĭ dau tótă silinţa de a esploata acéstă împrejurare în contra cancelarului. Aşa ele lăţiră faima, că Sâmbătă împĕratulŭ nicĭ n'a voitŭ sĕ priméscă în audienţă pe Bismark. „Post“ vine acum şi desminte acéstă faimă, ḑicêndŭ că împĕratulŭ a voitŭ sĕ-lŭ priméscă, dér n'a putută din causă, că era fórte obositŭ în urma suferinţei sale.

„Post“ mai adauge, că Duminecă a fostŭ primitŭ cancelarulŭ în modŭ fórte cordialŭ de împĕratulŭ şi de împĕrătésa în Potsdam, şi că a fostŭ fórte satisfăcutŭ de conferenţa ce a avut'o cu părechia împĕrătéscă.

Orĭ cum ar fi fostŭ însĕ primitŭ, faptŭ este şi rĕmâne, că între Bismark şi între împĕratulŭ esistă deosebirĭ de vederĭ asupra modului de procedere, carĭ au datŭ nascere din nou sgomotului, că cancelarulŭ umblă cu gândulŭ de a se retrage.

Se pare în adevĕrŭ, că ceea ce se prepară acum la iniţiativa personală a împĕratului Fridericŭ este o schimbare a sistemului de guvernare în Prusia, căreia greu i se va pute acomoda cancelarulŭ cu „voinţa lui de fierŭ“.

SCIRILE ḐILEI.

Ordinaţiunea ministeriului de honvedĭ pentru esecutarea legei privitóre la *conchiămarea estra-ordinare a reserviştilorŭ*, precum şi a celorŭ din *reserva de întregire* spre a servi activĭ în timpŭ de pace, a şi fostŭ subsemnată de ministrulŭ de honvedĭ şi trimisă diferitelorŭ autorităţĭ. Foia oficială va publica în curêndŭ — ḑice „Bud. Cor.“ — acéstă ordinaţiune.

***

Fóia aradană „Alföld“ află din Bradŭ, că în baia „la doisprеḑece apostolĭ“ din minele dela Ruda, băieşii de acolo au datŭ peste o bucată mare de aurŭ curatŭ în greutate de 1 kilogr. şi 450 grame. Până acuma se scoteau de acolo cam 70 kilogr. aurŭ pe anŭ.

***

Ministrulŭ ungurescŭ de culte şi instrucţiune publică a opritŭ pentru usulŭ scólelorŭ din Ungaria următórele cărţĭ: *1. Elemente de geografiă* comparativă pentru clasele inferióre şi mijlocii de gimnasii, scóle reale coordinate, edată în Cernăuţĭ 1882, de Samuilŭ V. *Isopescul*ŭ. *2. Cursŭ elementarŭ de istoria universală* pentru clasa I., II. şi III-a a scólelorŭ secundare, de Ioanŭ *Marescu*, edată în Bucuresci. 3. *Wandkarte von Europa*, entworfen und gezeichnet von B. Kozenn; (Wien u. Olmütz, Verlag von Eduard Hölzel.)

***

Camera advocaţială din Clujŭ a numitŭ ca curatorŭ alŭ cancelăriei rĕposatului advocatŭ din Turda, Anania *Moldovanŭ*, pe advocatulŭ din Turda Alesandru *Veress*.

***

Deja acum doi anĭ *teatrulŭ Teodorini* din Craiova era ameninţatŭ de ruină şi morală şi materială. In acelaşŭ timpŭ *d-ra Teodorini* trecêndŭ prin ţéră se opresce în oraşulŭ sĕu natalŭ spre a-şĭ revedé pe mamă-sa şi pe amicii sĕi. După primulŭ concertŭ i se făcŭ ovaţiunĭ entusiaste, şi ca rĕspunsŭ unei alocuţiunĭ, ea promite a reconstrui teatru Teodorini, voindŭ ca prin acésta sĕ perpetueze renumele părinţilorŭ sĕi, renume ridicatŭ de ea atâtŭ de susŭ. D-ra Teodorini — spune „Rom. lib.“ — a transformatŭ legenda în faptŭ. Teatrulŭ s'a reconstruitŭ, după stilulŭ modernŭ, înzestrându-lŭ chiar cu lumină electrică, şi ea îlŭ va umplea cea dintêiu cu frumósa-i voce. Celebra cântăréţă va merge în Craiova însoţită de-o primadonă şi un tenor, spre a da o seriă de concerte şi serate musicale în Septemvre viitorŭ.

***

Alaltă-erĭ s'a celebratŭ la biserica Domniţa Bălaşa în Bucurescĭ căsătoria d-şórei Efrem *Germani* cu d. A. *Rosetti-Solescu*. Nunĭ erau *Domniţa Elena Cuza* cu d. *Teodorŭ Rosetti*, presidentulŭ consiliului.

***

Renumita cântăréţă *Adelina Patti*, care a debutatŭ în timpulŭ din urmă în Buenos-Ayres, este urmărită la fiă-care pasŭ de o bandă de hoţĭ din Anglia, carĭ şĭ-au pusŭ de gândŭ a ajunge cu orĭ-ce preţŭ în posesiunea giuvaericalelorŭ ei. O încercare de furtŭ prin spargere în locuinţa de véră a d-nei Patti nereuşindŭ, hoţii, carĭ suntŭ conduşĭ de unŭ Englesŭ, au hotărîtŭ sĕ răpéscă pe cântăréţă însă-şĭ şi sĕ o deţină până ce le va plăti o sumă mare de rescumpărare. Câtŭ timpŭ a petrecutŭ în Buenos-Ayres d-na Patti a fostŭ acompaniată la tóte preumblările ei de 2 poliţiştĭ secreţĭ şi alţĭ poliţiştĭ pândeau în locuinţa ei.

***

Cetimŭ în „Rom. liberă,“ că d-lŭ V. *Mândreanu*, actualŭ profesorŭ la scóla normală de institutorĭ, e numitŭ în postulŭ de directorŭ alŭ acelei scóle.

***

Primatele bisericei catolice din Statele-Unite americane, cardinalulŭ Gibbons, a pusŭ de curêndŭ în Washington pétra fundamentală a viitórei „*Universităţi catolice a Americei*“. O mulţime de demnitarĭ bisericescĭ, precum şi preşedintele Cleveland şi membrii cabinetului sĕu au asistatŭ la festivitate. Suma adunată pentru ḑidirea acestei universităţĭ se ridică la unŭ milionŭ de dolarĭ. Din acéstă sumă a contribuitŭ numai d-ra Mary G. Caldwell din Washington 300,000 de dolarĭ, din care causă Papa i-a conferitŭ o medaliă de aurŭ, ce i-a predat'o cardinalulŭ cu ocasiunea aşeḑării petrii fundamentale.

***

Escursiune la Vâlcele (Elopatak) şi Tuşnadŭ.

Biroulŭ orăşenescŭ din Clujŭ alŭ călei ferate de statŭ reg. ung. însărcinatŭ cu estrădarea de bilete ne face cunoscŭ, că în 7 *Iulie* st. n. anulŭ curentŭ la tóte staţiunile liniilorŭ Oradea-mare-Feldióră, Ghirişŭ-Turda, Cucerdea-Tér-

gul-Mureșului, Teuș-Simeria și Copșa mică Sibiiu se vorŭ estrăda *bilete de mersŭ și intorsŭ* (tour și retour) *cu prețŭ scădutŭ de 50 la sută, valabile pe timpŭ indelungatŭ* până la *Feldióra* cu scopŭ de a se putea cerceta băile dela Vâlcele (Elöpatak), Tușnadŭ și Malnașŭ. E consultŭ ca cei ce vorŭ lua parte la escursiune sĕ se însinueze mai înainte, deórece pentru aceia, carĭ se vorŭ însinua până la 26 Iunie la numitulŭ biurou, se va îngriji și de trăsurĭ (dela Feldióra încolo); de altmintrelea nu e de lipsă a se însinua mai înainte.

Unŭ biletŭ tour și retour pentru aceasta escursiune costă: dela Clușiu cl. II 13.10, cl. III 9.30; dela Oradea-mare cl. II 19.50, cl. III 13.90; dela Turda: cl. II 11.30, cl. III 8.10; dela Tergu-Mureșului cl. II 12.70, cl. III 9.10; dela Alba-Iulia cl. II 9.60, cl. III 6.90; dela Aiudŭ cl. II 9.30, cl. III 6.70; dela Mediașŭ cl. II 6.20, cl. III 4.40; dela Sighișóra cl. II 4.50, cl. III 3.20; dela Sibiiu cl. II 8.50, cl III 6.10; dela Blașŭ cl. II 7.80, cl. III 5.50

Sinodulŭ archidiecesanŭ din Sibiiu.

(Fine.)

Din *raportulŭ senatului epitropescŭ* aflămŭ, că în urma economisirilorŭ făcute în anulŭ 1886 la tóte fondurile și fundațiunile, afară de fondulŭ „Seminarului Andreianŭ", s'a capitalisatŭ din venite mai multŭ decâtŭ s'a preliminatŭ.

In 1887 s'au preliminatŭ percepțiunĭ bugetare la tóte fondurile și fundațiunile în sumă de 141,241 fl. 76 cr., din acéstia s'au încassatŭ numai 131.064 fl. 91 cr.; erogațiunile preliminate pe acelalașĭ anŭ au fostŭ de 135,526 fl. 32½ cr., de faptŭ erogațiunile au fostŭ însĕ numai 111,743 fl. 81 cr. Resultă de aci unŭ restŭ activŭ de 19,321 fl. 10 cr.

Starea fondurilorŭ și fundațiunilorŭ archidiecesane cu finea anului 1887 a fostŭ de 1.717,703 fl. 56 cr. Crescĕmĕntulŭ față cu anulŭ precedentŭ: 14,388 fl. 50 cr. Aprope 73% din avere este alocată în efecte publice, dintre carĭ însĕ aprópe 69% suntŭ scrisurĭ fonciare dela diverse institute.]

Valórea întregei averĭ bisericescĭ administrată de comune representă suma de 3.287,426 fl. 40 cr.

Fondurile școlare ale unorŭ comune gr. or. din Valea Bârgăului (protopopiatulŭ Bistriței) s'au scosŭ de sub administrația Comitetului fondurilorŭ grănițerescĭ din Năsĕudŭ, predându-se în administrațiunea unui comitetŭ școlarŭ alesŭ în sensulŭ statutului organicŭ de comunele proprie.

După cetirea raporturilorŭ, domnulŭ *Diamandi Manole* presenteză Sinodului 5 interpelațiunĭ, dintre carĭ cea dintâiu, referitóre la întregirea protopopiatului vacantŭ alŭ Brașovului I, amŭ publicat'o deja în Nr. 109 alŭ fóiei nóstre din anulŭ curentŭ.

La interpelațiunea a doua: décă în fața situațiunei grele de adĭ a șcólelorŭ centrale române din Brașovŭ, care reclamă presența capului bisericei la esamene, Escelența Sa Metropolitulŭ are de gândŭ sĕ ia parte la esamenele proxime și la cele din viitorŭ ale acestorŭ șcóle? — Escelența Sa declară, că décă numai 'i va fi posibilŭ și décă va fi sĕnĕtosŭ va lua parte la aceste esamene. Ocupațiunile l'au reținutŭ până acum a-o face acésta în persónă, dér de vre-o câțiva anĭ încóce n'a întrelăsatŭ a fi substituitŭ prin vicarulŭ sĕu archiepiscopescŭ.

La interpelațiunea a treia, referitóre la întregirea parochiei din Țințarĭ, se rĕspunde, că afacerea este în stadiulŭ pertractării și se crede, că în curĕndŭ se va resolva.

La interpelațiunea a patra, în privința nehirotonisirei preotului alesŭ în comuna Hermanŭ, Presidiulŭ rĕspunde, că suntŭ pedecĭ canonice; se va îngriji însĕ ca causa se fiă câtŭ mai curĕndŭ resolvată.

La interpelațiunea a cincia, în privința neexpedării ajutórelorŭ pentru șcóle se rĕspunde, că acéstă causă se află deja în lucrare.

D-lŭ deputatŭ *Strevoiu* interpeleză în privința procesului Românilorŭ cu Grecii din Brașovŭ. Presidiulŭ rĕspunde, că istoria procesului este cunoscută de prin diare. Resultatulŭ este adĭ, că biserica Sântei Treimĭ din Brașovŭ s'a declaratŭ de către forulŭ supremŭ judecătorescŭ ca proprietate esclusivă a credincioșilorŭ de naționalitate grécă. Apelŭ nu esistă în casulŭ de față. Numai cestiunea limbei mai remâne deschisă. In sentință nu se cuprinde nimicŭ în privința acésta. Credincioșii bisericii greco or. de naționalitate grecéscă au esclusŭ cu volniciă limba română din susŭ disa biserică. Escelența Sa Metropolitulŭ a declaratŭ acéstă procedere ca contrară disciplinei bisericescĭ. Promite că va sprijini causa acésta la forurile competente. Asta ar fi făcut'o și până acum, décă n'ar fi fostŭ reținutŭ a se puté înțelege cu d-lŭ ministru de culte Trefort, din causa bólei acestui din urmă.

In bugetulŭ anului 1889 s'au preliminatŭ diurnele deputațilorŭ Sinodului în sumă de 2034 fl., spesele de călĕtoriă 856 fl. 52 cr., paușale pentru biurou 50 fl. La olaltă 2940 fl. 52 cr.

Sinodulŭ și-a încheiatŭ agendele sale în diua de 12 (24) Maiu, după ce a ținutŭ cu totulŭ 13 ședințe.

Serbarea dela Cotroceni.

După cum se anunțase, Dumінecă la 3 și jumĕtate după amédŭ, serbarea copiilorŭ în costume din secolulŭ XVIII de orĭce felŭ s'a făcutŭ în frumosulŭ parc alŭ palatului de véră dela Cotrocenĭ.

Incă dinainte de ora indicată, invitații și invitatele, mititei și drăguțĭ ai M. S. Reginei începuseră a sosi. Era unŭ farmecŭ, o plăcere nespusă a sta la intrare și a aplauda sosirea micilorŭ marchisĭ și marchise, ducĭ și ducese, ofițerĭ din *Royal-Champagne* și cavalerĭ de Saint-Louis, lăptărițe și păstorițe à la Estelle și Nemorin; toțĭ eroii dela Trianon și dela Marly defilau înaintea nóstră strălucitorĭ în atlasurĭ și 'n dantele, în rochie *à paniers* sĕ fi aprinsŭ gelosia dómnei de Pompadour. Colorĭ vii și vesele carĭ se armonisau gingașĭ cu pudra în pĕrŭ a tinerelorŭ marchise și peruca albă a nobililorŭ conțĭ. *Les petits abbés*, cu ochii și buzele licărindŭ de spiritŭ, își arangeau cu deosebită cochetăriă *murselc*, pe carĭ mamele sciute și doritóre a nu comite nicĭ unŭ anachronismŭ, nu uitaseră a le pune pe figura lorŭ rumenă și pudrată. O observațiune în trécĕte: pe mulțĭ din acești *abbés* și marchisĭ, *murselc* îĭ supĕrau, așa că pe la finele serbăreĭ cu vĕrfulŭ limbei stricau fără milă economia murselorŭ, de erau pe lângă buze.

Costumele francese erau firesce în imensă maioritate. Vr'o 2—3 costume române de boeróice, vr'o câțĭ-va țĕrani bogatŭ îngăitănațĭ, și picĭ pe colea câte unŭ costumŭ fără epocă sĕu din timpulŭ revoluțiunei francese, *les incroyables*.

Ajunșĭ, copilițele și copilașii erau conduși în drépta în fundŭ, pentru a forma cortegiulŭ M. S. Reginei. La 4 óre acestŭ cortegiu apărŭ. Unŭ murmurŭ de admirare salută apărițiunea lui în fața palatului. Mumele, surorile și rudele, fórte multe îmbrăcate totŭ în toalete *XVIII, siècle* — o splendidă gamă de colorĭ primăvĕratice — priviau cu ochii umedĭ de lacrĕmĭ.

M. S. Regina póte dice cu dreptŭ cuvĕntŭ, că a făcutŭ sĕ salte induioșate inimile a sute de mume. De unde plecase și până la chioscŭlŭ unde avea sĕ se oprescă, cortegiulŭ făcŭ vr'o 10 minute. Marchisii și cu tóte ducesele iuțeau pasulŭ căcĭ în acelŭ chioscŭ privirile lĭ-erau atrase iresistibilŭ de mii de jucăriĭ.

Ajunseră; împărțéla începŭ și cu dénsa și țipetele de bucuriă. Fórte bine învĕțațĭ și stilațĭ asupra etichetei curțilorŭ suverane, marchisii și marchisele uitară și etichetă și reverență de făcutŭ și orĭce. Și aveau dreptate: erau miile de jucării inainte-le, pe urmă le primiră, pe urmă le judecară. Totŭ atâtea treburĭ carĭ trebuiau însoțite cu gesturĭ, cu salturĭ și cu chiote carĭ n'orŭ fi fostŭ *Louis XV*, dér carĭ erau din cele mai drăgălașe.

Cine cunósce nemărginita iubire a M. S. Reginei pentru copii și copilașĭ își póte lesne închipui ce surîsŭ de adĕncă fericire era pe figura Maiestăței Sale. Serbarea însĕ continua. Bufetulŭ, gimnastice, jocurĭ cu păpușĭ, cameră obscură cu minunĭ de totŭ felulŭ, călușarii neobosițĭ ai lui Mocĕnu și ai lui Velescu, lăutarii secolului XVIII, părinții lui Barbu Lăutarulŭ, carulŭ cu sticluțele în carĭ erau doctorii fórte dulcĭ în contra „neascultărei", „lăcomiei", „leneviei", „ștrengăriei" etc. făceau una după alta ca sutele de nobilĭ și gentildonne sĕ alerge când colo când colo.

Mumele, părinții, rudele îi urmau și astfelŭ grupurile se făceau și se desfăceau pe fondulŭ verde închisŭ alŭ parcului în sute și mii de colorĭ. D. Mandi, fotografulŭ, a luatŭ peste 20—30 de probe, căcĭ erau minunate tóte aceste nepreparate și firescĭ aședărĭ ale invitațilorŭ Maiestăței Sale Reginei.

Maiestatea Sa Regele a statŭ ca și M. Regina până la sfărșitulŭ acestei strălucite serbărĭ, numai că Regele a binevoitŭ a conversa mai multŭ cu aceia, carĭ nu erau marchisĭ și ducese. pe când M. S. Regina era numai a învitațilorŭ și invitatelorŭ sale. O marchisă de vr'o patru-cincĭ anĭ o ținea de mână. unŭ duce 'i se acățase de rochiă, unŭ *petit abbé* alergândŭ după jucăriă o călca pe rochiă. Tabelulŭ era înduioșătorŭ. Tótă lumea împărtășia fericirea și veselia Maestăței Sale.

O sĕptĕmână întrégă totă acéstă mare nobilime a secolului XVIII vorŭ vorbi de frumsețele serbărei dela Cotrocenĭ și décă cei ce au fostŭ vorŭ povesti mândrețele. cei ce nu au fostŭ vorŭ începe sĕ plângă, ducii și viconții din aceia di îi vorŭ consola dicĕndu-le: lasă că o zină ne-a spusŭ, că Regina nóstră o sĕ mai facă o serbare și la anulŭ: atuncĭ și tu o sĕ fii mai mare și

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS."

Movila lui Răsvanŭ.

(Legendă.)

Multe ne'nțelegerĭ și certe au mai fostŭ între unii domnitorĭ românĭ și mult sânge nevinovatŭ a trebuitŭ sĕ se verse din pricina lorŭ. Și décă ne'nțelegerile și certele acelea ar fi adusŭ vre-unŭ bine sĕu vr'unŭ folosŭ țĕrii, peste care au domnitŭ ei, atuncĭ nu nĭ-ar fi ciudă. Dér ele numai bine și fericire n'au adusŭ, ci totŭ numai daune și neajunsurĭ, tânguirĭ și supĕrărĭ, de carĭ țĭ se sfâșiă inima când îțĭ aducĭ aminte.

O astfelŭ de ne'nțelegere și céartă a fostŭ și între *Răsvanŭ* și *Irimie Movilă*, domnitorii de odinióră ai Moldovei.

Scirea. care a străbătutŭ din gură în gură și din anŭ în anŭ până ce a ajunsŭ și la noi, ne spune, că atâtŭ *Ungurii* câtŭ și *Leșii*, vecinii Moldovenilorŭ, cercară de repețite orĭ sĕ pue mâna pe Moldova. Dér fiindcă nu e așa de lesne a supune o țĕră, după cum și-ar închipui cine-va, de-aceea, ca sĕ-șĭ pótă mai de grabă și mai lesne ajunge scopulŭ, atâtŭ unii câtŭ și alții, cum muria sĕu se mazilia vr'unŭ domnitorŭ românŭ, îndată se puneau luntre și punte ca sĕ vie în loculŭ lui la cârmă unulŭ dintre acei fii de domnŭ sĕu boieriu ușuraticĭ și neprevedĕtorĭ, despre care cugetau ei că li se va supune la tóte și întru tote.

Așa s'a întĕmplatŭ și pe timpulŭ alegerii domnitorilorŭ despre care ne e vorba. Ungurii adecă, cum prinseră de veste că Moldova érășĭ a rĕmasŭ fără de domnitorŭ, făcură ce făcură și puseră în loculŭ lui pe unul dintre cei mai marĭ și mai înverșunațĭ protivnicĭ ai fostului domnitorŭ, adecă pe boierulŭ Stefanŭ *Răsvanŭ*.

Irimie *Movilă*, care era fiu de domn și care de multŭ ducea dorulŭ domniei moldovenescĭ, cum audi că Răsvanŭ a fostŭ numitŭ domnitorŭ peste Moldova, nu-i veni de feliu la socotéală. De-aceea a și începutŭ a-i purta Sâmbetele. Dérfiindcă elŭ pe timpulŭ acela nu se afla în țĕra sa, ci în țĕra leșéscă, unde fugise încă pe când trăia domnitorulŭ de de mai nainte, și fiindcă nu-șĭ puté așa de grabă împlini scopulŭ, după cum îi era dorința, de aceea aștepta până ce va sosi unŭ prilegiu mai potrivitŭ și mai priinciosŭ pentru dénsulŭ.

Dér elŭ nu trebui sĕ aștepte multŭ timpŭ, căcĭ prilegiulŭ doritŭ a sositŭ mai de grabă de cum a cugetatŭ.

Turcii, dușmanii ne'mpăcațĭ ai Creștinilorŭ, se sculară érășĭ cu putere asupra Românilorŭ, ei se porniră mai întâiu asupra țĕrii muntenescĭ, de unde avéu de gândŭ sĕ trécă apoi și-'n Moldova.

Răsvanŭ, cum audi de una ca aceasta, nu așteptă până ce Turcii vorŭ ajunge în Suceava, ci adunândŭ în grabă óste de țĕră sări domnitorului muntenescŭ în ajutorŭ ca împreună cu acesta sĕ rĕspingă pe sĕlbaticii și nesățioșii păgânĭ la timpŭ, până ce nu apucă a intra în țĕră.

Irimie Movilă, cum simți că Răsvanŭ s'a pornitŭ în protiva Turcilorŭ, bucuria lui nu era prostă; nu pentru-că Răsvanŭ va învinge pe Turcĭ și va mântui țĕra de dénșii.... ferit'a Dumnedeu!... nu pentru acésta, căcĭ lui nu-i era țĕra în capŭ, ci pentru aceea, că fiindŭ Răsvanŭ încurcatŭ în rĕsboiu cu Turcii, mai de grabă și mai lesne îi va putea cuprinde tronulŭ. Decĭ fără întârdiere cerŭ elŭ ajutorŭ dela Leșĭ ca sĕ se pótă mai iute porni spre Moldova.

Leșii, carĭ, după cum amŭ spusŭ, voiau asemenea sĕ pue mâna pe Moldova, și carĭ pe timpulŭ acela trăiau în dușmăniă cu *Ungurii*, prietenii lui Răsvanŭ, nu se puse de feliu de pricină, ci îndată îi dete ajutorŭ cerutŭ, sciindŭ prea bine că ceea ce facŭ ei nu facŭ spre binele și folosulŭ lui Irimie, nicĭ spre fericirea Moldovei, ci numai spre binele și folosulŭ lorŭ.

Dér lui Irimie nu-i păsa nimica de acésta. Elŭ voia cu orĭ și ce prețŭ sĕ fiă domnŭ, câtŭ despre altele prea puținŭ îlŭ durea capulŭ. De aceea cum căpĕtă ajutoriulŭ cerutŭ, de-a-una se și porni spre Moldova și nu multŭ după ce intră în țĕră se făcŭ. cu ajutorulŭ Leșilorŭ venițĭ cu dénsulŭ, precum și cu ajutorulŭ unorŭ boerĭ moldoveneștĭ doritorĭ de domnii nouĕ, Domnitorŭ și stăpânitorŭ în loculŭ lui Răsvanŭ.

Răsvanŭ Vodă, la rĕndulŭ sĕu, cum prinse de veste că Irimie a intratŭ cu óste străină în țĕră și i-a răpitŭ tronulŭ, se făcŭ focŭ și pară de mânia, și cum sfârși rĕsboiulŭ cu Turcii nu întârdiă nicĭ măcarŭ unŭ minutŭ de-a se întórce cu óstea sa, precum și cu o mulțime de óste ungurésca asupra Sucevii ca sĕ alunge pe Irimie.

Irimie însĕ, înțelegĕndŭ de venirea lui Răsvanŭ cu Ungurii și sciindŭ prea bine ce-lŭ așteptă décă nu-șĭ va pune din cu bună vreme pielea la adăpostŭ, nu stete cu mânele în șoldurĭ, ci strînse și elŭ óste de țĕră câtă a pututŭ și precum a putută și s'a gătitŭ sĕ stea cu rĕsboiu în protiva lui Răsvanŭ.

Era într'o Duminecă, când s'a apropiatŭ Răsvanŭ cu Ungurii sĕi de tĕrgulŭ Sucevii. Irimie Vodă, eșitŭ fiindŭ la satulŭ *Areni*, adică în partea despre miadă-di-apusŭ a orașului Suceava, a tocmitŭ oștile sale asupra orașului și anume: ós-

te ia mama și pe tine la acésta a doua serbare.

Nicĭ comerciulŭ capitalei nu se va supĕra de repetițiunea unorŭ asemenea serbărĭ. care a pusŭ la mișcare atâtea din ramurile lui. La 7 serbarea era terminată spre mâhnirea adâncă a seniorilorŭ și a nobilelorŭ dómne. Suindu-se în trăsură multora le picura pe furișŭ câte o lacrimă două, și era patru césurĭ de când se aflau la Kermesă. Rar serbare cu unŭ asemenea succesŭ!

(„Românulŭ.")

Intêmplărĭ diferite.

Sfîrșitulŭ unui amorŭ. In 7 Iunie c. a statu pe banca acusațilorŭ înaintea tribunalului r. din Turda tînĕra vĕduvă Matilda Wagner măr. Székely, despre care amŭ amintitŭ la timpulŭ sĕu, că în dimineța dilei de 26 Martie șĭ-a omorîtŭ bărbatulŭ. pe care îlŭ iubia atâtŭ de multŭ. Nefericita acésta abia are 27 anĭ, e de confesiunea luterană și este născută în Reghinulŭ săsescŭ. A fostŭ femeiă frumósă odată, sprintenă și voinică. Astădĭ însĕ, abia câte-va lunĭ după comiterea crimei, tinerețele și frumsețea acestei femei au dispărutŭ cu desĕvîrșire. Viéța ei representa unŭ romanŭ întregŭ. S'a căsĕtoritŭ înainte de asta cu 8 anĭ cu Szekely Miklos. Sĕracă era ea, sĕracŭ era elŭ. Unica, dér cea mai scumpă avere a lorŭ era *convingerea*, că se iubescŭ unulŭ pe altulŭ. Mai întaiu ținură în arendă o cârcĭumă; afacerea însĕ lĭ-a mersŭ rĕu, la ceea ce a contribuitŭ și ușurătatea de minte a bărbatului sĕu. Se înfundară în datorii și era aprópe sĕ lĭ-se liciteze totŭ ce mai aveau, dér tocmai în momentulŭ estremŭ câștigară la lotăriă cu 50 cr. suma de 200 fl. Cu aceștia scăpară de belea și-șĭ deschiseră o mică boltită. Fericirea lorŭ era érășĭ la locŭ.

Totŭ din neghiobia bărbatului însĕ, curéndŭ după acesta fură secvestrațĭ din nou. Acum începŭ credinciósa nevastă a se pune pe gândurĭ. Pentru a'șĭ pute asigura o subsistență pentru sine și iubitulŭ seu bărbatŭ, se hotărî sĕ se facă telegrafistă. In scopulŭ acesta 'i trebuia sĕ absolveze mai întâi scóla civilă din Turda și apoi sĕ între la cursulŭ de telegrafiă. Se puse cu totŭ dinadinsulŭ pe studiu. Cerŭ în fine sĕ i se ficseze o di pentru a face esamenulŭ. Dina i se fixă din nefericire deodată cu terminulŭ pusŭ pentru licitarea averei lorŭ. Din astă causă esamenulŭ se amână și ea cerŭ unŭ nou terminŭ. Tocmai în intervalulŭ acesta însĕ veni dela Pesta înscĭințarea, că în funcțiunile telegrafice ale statului nu se mai primescŭ femei, și așa depunerea esamenului era de prisosŭ. Ce sĕ facă acum biéta femeă? — Ea nu renunța la luptă; învĕța fotografia în atelierulŭ unui fotografŭ din Turda, convine cu fotografulŭ șefŭ sĕ-i dea instrumentele de lipsă și pornesce în lume la câștigŭ. Se duce în Mediașŭ, se duce în Aiudu, în Elisabetopole etc., dér nu putŭ câștiga atâta, ca sĕ se pótă susține pe ea, necum sĕ susțină pe bărbatulŭ ei și sĕ mai dea și fotografului jumĕtate din câștigŭ.

Abdise și de ocupația acésta. Se duse apoi la unŭ bărbatŭ cu influință din Turda și-lŭ rugă sĕ interviă pentru bărbatulŭ sĕu spre a-i câștiga o funcțiune. Totŭ în asemenea scopŭ plecă la Budapesta, unde prin influința unui frate alŭ ei îi și succese a câștiga pentru bărbatulŭ sĕu unŭ postŭ cu 30 fl. pe lună. Femea scrise atuncĭ bărbatului sĕ mérgă la Pesta ca sĕ-șĭ ocupe postulŭ. Bărbatulŭ însĕ nu voi sĕ mérgă, căcĭ, în urma intervenirei persónei la care se adresase nevastă-sa primi postulŭ de scriitorŭ la primăria din Turda și de aceea altŭ postŭ nu vrù sĕ primescă. Nu vrù sĕ-șĭ primescă îndĕrĕtŭ însĕ nicĭ nevasta. La repețitele scrisorĭ ale ei, nu-i rĕspunse de locŭ.

Femea cade în nedumerirĭ. O epistolă, ce-o primi mai târdiu, prin care bărbatulŭ 'i face cunoscutŭ, că nu mai vré sĕ scie de ea și că vré sĕ se despărțéscă, o aduse la desĕvîrșită desperare. Femea veni acasă, rugà pe bărbatulŭ s'o însoțéscă până la o soră a ei în comuna învecinată Poiana. Bărbatulŭ 'i denegà cererea și ea merse singură la Poiana. Scrise de acolo câteva epistole de adio, ér în dimineța dilei de 26 Martie se reîntórse pe josŭ la Turda înarmată cu unŭ pistolŭ. Pe bărbatŭ îlŭ aflà încă în patŭ. Se rugà cu stăruință s'o primescă érășĭ ca soțiă, adăugéndŭ, că nu pretinde nimicŭ din câștigulŭ lui și că va trăi la o soră a ei în Poiana; totŭ ce doresce este, sĕ-lŭ aibă pe elŭ de bărbatŭ. Bărbatulŭ rĕspunse de repețite orĭ: „acésta nu va fi în vecĭ".

Jalusia femeii ajunse atuncĭ la culme; eu trase cu pistolulŭ asupra bărbatului și-lŭ omorî imediatŭ. Voi sĕ se împusce apoi pe sine, dér proprietarulŭ casei o reținu.

Afacerea se pertractà la tribunalŭ. Procurorulŭ presentà pe femeiă ca pe o vagabundă, ce asemenea unui demonŭ persecutà pe bărbatulŭ sĕu și cerù sĕ fiă condamnată la mórte prin ștrengŭ. Luându-se însĕ în considerare numerósele împrejurărĭ atenuante (ușurătóre), tribunalulŭ o condamnà la 15 anĭ închisóre. Contra acestei sentințe se insinuà recursŭ atâtŭ din partea apĕrătorului, câtŭ și din partea procurorului. In împrejurărĭ analóge juriulu din Francia de pildă nu credemŭ c'ar fi pronunțatŭ unŭ verdictŭ condamnatorŭ.

Literatură.

In tipografia A Mureșianu din Brașovŭ a eșitŭ de sub tiparŭ **Edițiunea a doua din partea III a Aritmeticei** d-lui *Dometiu Dogariu*, directorŭ și învĕțătorŭ la scóla capitală din Satulungu. Editura librăriei H. Zeidner în Brașovu. Prețulŭ 30 cr. Opulŭ constă din esercițiĭ practice cu numerii dela 1 până la 1.000,000 după sistemulŭ decadicŭ în usulŭ scólelorŭ primare. Partea III cuprinde: cele 4 operațiunĭ fundamentale cu numerĭ întregĭ simpli. cu numerĭ complexĭ de valóre decimală și cu numerĭ complexĭ ce nu suntŭ de valóre decimală. Fracțiunile decimale și vulgare. — I suntŭ cunoscute publicului nostru multele recensiunĭ favorabile, ce s'au făcutŭ în anii trecuțĭ cursului de aritmetică lucratŭ în 4 broșurĭ separate pentre scólele primare, de d-nii institutorĭ Dom. Dogariu și I. Dariu. Partea III a acestui cursŭ s'a tipăritŭ în edițiunea a doua, revĕdută, corectată și înavuțită de domnulŭ Dometiu *Dogariu.* Acésta a-2-a ediția e cea mai bună dovédă despre valórea cărții. Mai adaugemŭ, că autorulŭ ținéndŭ contŭ atâtŭ de cuprinsulŭ anteriorŭ alŭ cursului sĕu, câtŭ și de planulŭ ministerialŭ mai nou, precum și de normativulŭ scolarŭ, a făcutŭ în edițiunea de față mai multe modificărĭ și îmbunĕtățirĭ. Autorulŭ încujură pe câtŭ se póte definițiunile și regulele secĭ și pe învĕțăceii sĕi voesce a-i conduce treptatŭ prin esemple practice dela cunoscutŭ la necunoscutŭ, dela simplu la complicatŭ etc., așa ca elevii sĕ pótă afla din esemple regulele după carĭ au sĕ calculeze. Nu ne îndoimŭ, că învĕțătorii românĭ vorŭ da atențiunea cuvenită acestei aritmetice.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ „Gaz. Trans.")

Berlinŭ, 13 Iunie. — Bóla împĕratului s'a agravatŭ. Nu mai póte bine înghiți. temperatura a crescutŭ.

Astădĭ se respîndise faima, că *crisa ministerială* amenință *a deveni generală* și că și *prințulŭ Bismarck ar voì se demisioneze*, dér bóla împĕratului face, că acestorŭ faime nu li se dă destulă atențiune.

Bruxella, 13 Iunie. — Resultatulŭ alegerilorŭ pentru cameră însémnă întărirea domnirei clericalilorŭ în Belgia.

Logodnă.

Dlu *Ioanŭ Stoica*, profesorŭ la scólele elementare din Blașŭ. s'a logoditŭ în 9 Iunie n. c. cu dra *Teresia Corvinŭ* din Orăștiă.

ULTIME SCIRĬ.

Bologna, 11 Iunie. Recepțiune solemnă a studențilorŭ italianĭ și străinĭ s'a făcutŭ erĭ. Mai multe discursurĭ s'ău rostitŭ și aplaudatŭ. Studenții germanĭ au salutatŭ pe Românii scoțéndŭ săbiile lorŭ din teacă și strigândŭ: „Trăiéscă România neatinsă!"

Studenții primiră la 5 óre la gară pe studenții francesĭ. Au fostŭ scena de entusiasmŭ indescriptibilŭ. Studenții germanĭ se urcară în aceleașĭ trăsurĭ împreună cu studenții francesĭ și au străbătutŭ orașulŭ la brațe.

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 9 Iunie st. n. 1888

Bancnote românescĭ	Cump.	8.48	Vênd.	8.50
Argintŭ românescŭ .	„	8.42	„	8.46
Napoleon-d'orĭ . . .	„	10.—	„	10.03
Lire turcescĭ . . .	„	11.30	„	11.35
Imperialĭ	„	10.30	„	10.35
Galbinĭ	„	5.89	„	5.92
Scris. fonc. „Albina" 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ . . .	„	108.50	„	109.5
Discontulŭ	6½—8% pe anu.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 12 Iunie st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	99.10
Renta de hârtiă 5%	86.90
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare .	151.90
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	95.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . .	126.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	115.80
Bonurĭ rurale ungare	105.40
Bonurĭ cu clasa de sortare	104.80
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișŭ . .	104.75
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.75
Bonurĭ rurale transilvane	104.70
Bonurĭ croato-slavone	104.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	99.50
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	125.75
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	124.25
[illegible] de hârtiă austriacă	79.30
[illegible]a de argintŭ austriacă	80.95
[illegible]ta de aurŭ austriacă	109.90
[illegible]urĭ din 1860	137.75
[illegible]iunile băncei austro-ungare . . .	864.—
A[illegible]cei de creditŭ ungur. .	282.50
Ac[illegible]ncei de creditŭ austr. .	284.50
Galben[illegible] împĕrătescĭ	5.95
Napoleon-d'orĭ	10.02
Mărcĭ 100 împ. germane	61.95
Londra 10 Livres sterlinge	126.45

Bursa de Bucurescĭ.

Cotă oficială dela 28 Maiu st. v. 1888.

	Cump.	vênd.
Renta română 5%	90—	91.—
Renta rom. amort. 5% . . .	91.½	92.½
Renta convert. 6%	89.—	90.—
Impr. oraș. Buc. 10 fr. . . .	35.—	38. –
Credit fonc. rural 7% . . .	105.—	106.—
„ „ „ 5% . . .	89.¾	70.¼
„ „ urban 7% . . .	107.—	107.¾
„ „ „ 6% . . .	98.—	99.—
„ „ „ 5% . . .	85.½	86.—
Banca naț. a Rom. 500 Lei. .	945.—	960.—
Ac. de asig. Dacia-Rom. . . .	220.—	225.—
Ac. de asig. Națională. . . .	—.—	—.—
Aurŭ contra bilete de bancă .	16.¾	17.—
Bancnote austr. contra aurŭ. .	2.—	22.—
Aurŭ contra argintŭ sĕu bilete	16.—	16.¾
Florinŭ valóre austriacă . . .	2.01	2

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

tea de țéră a tocmit'o lângă satulŭ *Areni*, éră cea leșéscă ce a avut'o la sine, a tocmit'o ceva mai la câmpŭ despre satulŭ Șcheia, pe sub malulŭ ce se află alăturea pe lângă *Drumulŭ-Băii*, adecă pe sub malulŭ dealului pe a cărui culme se află astădĭ *Zamca.*

Irimie singurŭ, pe când se făceau tóte tocmirile acestea, nu se afla la óste, ci elŭ era la biserica din Arenĭ la sfânta liturghie.

Când sosì tréba la adecă, unŭ cercetașŭ se duse degrabă și-i dete de scire, că oștile lui Răsvanŭ se vĕdŭ cum vinŭ și se apropia de oștile țĕrii.

Inse Irimie Vodă, deși scia că în astfelŭ de împrejurărĭ primejdióse nu e bine a pierde multŭ timpŭ înzadarŭ, totușĭ n'a voitŭ se ésă din biserică până ce nu s'a sfârșitŭ sfânta liturghiă.

Se ajungeau acuma hârîții lui Răsvanŭ cu oștile țĕrii și Irimie Vodă totŭ nu eșise încă din biserică, ér când a eșitŭ, atuncĭ oștile se întêmpinară din ambe părțile, și după o luptă înverșunată între oștĭ, au lovitŭ Leșii în óstea unguréscă din aripa dinspre Șcheia și îndată îmbărbătându-se și fruntea oștilorŭ de țéră, unde era Irimie Vodă. a înfrântŭ pe Ungurĭ.

Răsvanŭ Vodă, care se afla în fruntea Ungurilorŭ și de sub care căduse în restimpulŭ acesta doi caĭ lovițĭ de arma protivnicilorŭ sĕi, vĕdéndŭ că nu e lucru de șagă, încălecà pe unŭ alŭ treilea calŭ și se sili ca sĕ oprescă óstea unguréscă, șĭ-a oprit'o, și îmbărbătându-o a tocmitŭ rĕsboiulŭ éră la locŭ. Dér de geba i-a fostŭ tótă încordarea și îmbărbătarea, căcĭ îmbărbătându-se și óstea lui Irimie Vodă, care se afla într'unŭ locŭ mai bunŭ și în a cărei frunte se aflau Leșii, în curéndŭ purcese óstea lui Răsvanŭ în resipă și prinse la fugă.

Răsvanŭ Vodă, părăsitŭ acuma de ai sĕi, părăsitŭ de Ungurii, în carĭ îșĭ puse tótă încrederea și nădejdea, părăsitŭ de toțĭ câțĭ se aflau pe lângă dênsulŭ, și vĕdéndŭ că nu-i mai rĕmâne nimica alta de făcutŭ, cugetà în sine: „fuga-i rușinósă, déră-i sănĕtósă", și cum cugetà, așa și făcu. Dete și elŭ dosŭ la față și prinse a fugi, cugetândŭ că cu fuga va scăpa. Dér înzadarŭ, că ostașii lui Irimie urmărindu-lŭ și fiindŭ, precum se vede, mai sprintenĭ la piciorŭ decâtŭ dênsulŭ, îlŭ ajunse, îlŭ prinse și luându-lŭ pe susŭ îlŭ duse și-lŭ dete pe mâna lui Irimie Vodă.

Ce face acum Irimie Vodă?.... Poruncesce mai întâiu ca sĕ-lŭ sluțéscă de nasŭ și de buze apoi începe a-lŭ mustra și a-i dice:

— Nu țĭ-a fostŭ de ajunsŭ, că ai lucratŭ din rĕsputerĭ la surparea înaintașului meu!... Ai voitŭ ca și trupulŭ meu sĕ-țĭ slujéscă de scară pe care se te poțĭ mai degrabă înălța la scaunulŭ domnescŭ?... Despre mine, décă acésta țĭ-a fostŭ dorința, fiă! te-i înălța, dér nu pe trupulŭ meu, ci pe una dintre acelea ce'nsemnéză numele meu, și nu la mărire, cum ai așteptatŭ, ci la peire, cum ai câștigatŭ!... Cine sapă grópa altuia, singurŭ cade într'énsa!...

— Tu dicĭ, că eu așŭ fi voitŭ a mĕ urca pe trupulŭ tĕu, la mărire, uițĭ însĕ că tocmai tu eștĭ acela! — respunse Răsvanŭ cu sânge rece. — Sunt pe mânele tale, Irimie, poțĭ sĕ facĭ cu mine ce voescĭ! Dér nu uita, că ceea ce ai făcutŭ tu acum cu mine și ceea ce mai ai de gândŭ sĕ facĭ, nu e nicĭ decum o faptă vitejéscă nicĭ creștinéscă, ci o faptă păgânéscă și barbară, și vĕrsarea nevinovatului meu sânge amarŭ o sĕ se resbune odată nu numai asupra ta, ci și asupra întregŭ némului tĕu!...

Inse Irimie nu băgà în sémă cuvintele lui Răsvanŭ, din protivă, fără cea mai mică mustrare de cugetŭ, i-a tăiatŭ capulŭ și i l'a înfiptŭ într'unŭ parŭ înaltŭ pe care l'a înplântatŭ apoi pe vêrfulŭ unei movile de lutŭ de lângă *Drumulŭ-Băii* în protiva cetății și curții domnescĭ anume ca sĕ se pótă vedé atâtŭ din cetate câtŭ și din curte.

După acéstă faptă cruntă Irimie Vodă s'a luatŭ cu oștile sale pe urma Ungurilorŭ și i-a fugăritŭ până la munțĭ și mare vĕrsare de sânge a făcutŭ printre dînșii. Apoi s'a întorsŭ îndĕrĕptŭ și s'a aședatŭ în scaunulŭ domnescŭ din Suceva.

Astfelŭ s'a sfĕrșitŭ rĕsboiulŭ dintre Răsvanŭ și Irimie Movilă Vodă. Și e cam multŭ timpŭ de când s'a întêmplatŭ acestŭ resboiu. De-atuncĭ și până acuma nicĭ urmă n'a rĕmasŭ din satulŭ *Arenĭ*, unde s'a întêmplatŭ resboiulŭ acesta, ci numai numele i se pomenesce. Unde vorŭ fi fostŭ odinióră bisericĭ mărețe și case frumóse, astă-dĭ e țarină pe care orășenii din Suceva semĕnă păpușoi și barabule, și țarina acésta se numesce *Arenĭ.* Er podulŭ drumului împĕrătescŭ pe care se trece din Suceva în acéstă țarină se numesce *Podulŭ-Arenilorŭ.* Asemenea și din *Drumul-Băii*, care trecea pe lângă Suceva și care ducea pe timpulŭ acela la satulŭ *Baia* din colo de Folticenĭ, astă-dĭ nu se mai cunósce nicĭ o urmă.

Movila însĕ, unde a fostŭ Răsvanŭ Vodă sluțitŭ și ucisŭ, și care de-atuncĭ și până în dina de astă-dĭ se numesce *Movila lui Răsvanŭ*, se vede încă și acuma (an. 1888) pe vêrfulŭ délului *Tătărașŭ* și anume între orașulŭ Suceva și satulŭ Ipotescĭ.

(*„Rec. Pol."*) **S. Fl. Marianŭ.**

Sz. 4786—1888 tkvi. számhoz. 82

Árverési hirdetményi kivonat.

A brassoi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Kikombán Stefan végrehajtatónak Klipea Juon és neje végrehajtást szenvedők elleni o. é. 66 frt. 24 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a brassói kir törvényszék területén levő a Brassó város határában fekvő s jelenleg brassói Klipea Radu tulajdonát képező a brassói 2910 sz. tjkben foglalt 3382 és 3383 hrsz. fekvőkre 360 frt., 3384 hrszám fekvőre 16 frt, és 3580 hrszám tekvőre 135 frt, összesen 511 frtban, ezennel megállapitott kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fenti ingatlanok az 1888 évi augustus hó 31-ik napján d. e. 9 órakor ezen kir. tszék tlkvi hatóság irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok egyenkénti becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881 LX tcz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881 évi November hó 1-én 3333 sz. alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadék képes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 60 tcz. 170 §-értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Brassó, 1888 évi Május hó 19-én.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Nru. 6675—1888 14,3—1

Publicaţiune!

In spitalulŭ civilŭ din locŭ, provĕdutŭ cu dreptulŭ de publicitate, are sĕ se dea pe cale de oferte minus-oferentului alimentarea bolnavilorŭ pe durată de 1½ anŭ, şi anume din 1 Iulie a. c. pănă în 31 Decemvrie 1889.

Competenţii pentru acéstă întreprindere au sĕ-şĭ aşternă la primarulŭ orăşenescŭ din locŭ ofertele timbrate şi sigilate pănă în 22 Iunie a. c. după prândŭ la 6 óre.

La ofertŭ are sĕ se alăture unŭ vadiu de 100 fl. v. a. seu în banĭ gata, seu în libele de depunerĭ la institutele bănescĭ din locŭ seu hârtiĭ de preţŭ valorŏse pentru cauţiune, cuprindĕndŭ ofertulŭ totŭ-deodată şi dechiaraţiunea oferentului, cumcă acestuia 'i suntŭ cunoscute condiţiunile de ofertŭ şi că se supune lorŭ.

Condiţiunile de ofertŭ se potŭ vede în tótă dina dela 9—12 ore a. m. la subscrisulŭ magistratŭ. în biroulŭ senatorului magistratualŭ Alfred Schnell.

Braşovŭ, 12 Iunie 1888.

Magistratulŭ orăşenescŭ.

69

Se deschide abonamentŭ pre anulŭ 1888

la

AMICULU FAMILIEI. Diarŭ beletristicŭ şi enciclopedicŭ-literarŭ — cu ilustraţiunĭ. — Cursulŭ XII. — Apare în 1 şi 15 di a lunei în numerĭ câte de 2—3 cóle cu ilustraţiunĭ frumóse; şi publică articlii socialĭ, poesii, novele, schiţe, piese teatralĭ ş. a. — mai departe tractéză cestiunĭ literare şi scienţifice cu reflesiune la cerinţele vieţeĭ practice; apoi petrece cu atenţiune viéţa socială a Românilorŭ de pretutindenea, precum şi a celorlalte poporaţiunĭ din patriă şi străinătate; şi prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o óră plăcută familiei strivite de grijile vieţeĭ; şi preste totŭ nisuesce a întinde tuturorŭ individilorŭ din familiă o petrecere nobilă şi instructivă. — Preţulŭ de prenumeraţiune pre anulŭ întregŭ e 4 fl., pentru România şi străinătate 10 francĭ — lei, plătibilĭ şi în bilete de bancă orĭ marce postalĭ.

PREOTULŬ ROMÂNŬ. Diarŭ bisericescŭ, scolarŭ şi literarŭ — cu ilustraţiunĭ. — Cursulŭ XIV. — Apare în broşurĭ lunare câte de 2½—3½ cóle; şi publică portretele şi biografiile archiereilorŭ şi preoţilorŭ mai distinşi, precum şi alte portrete şi ilustraţiunĭ, — mai departe articlii din sfera tuturorŭ sciinţelorŭ teologice şi între aceştia mulţime de predice pre duminecĭ, serbătorĭ şi diverse ocasiunĭ, mai alesŭ funebralĭ, — apoi studii pedagogice-didactice şi scienţifice-literarĭ; şi în urmă totŭ soiulŭ de amenunte şi scirĭ cu preferinţa celorŭ din sfera bisericéscă, scolastică şi literară. — Preţulŭ de prenumeraţiune pre anulŭ întregŭ e 4 fl. — pentru România 10 francĭ — lei, plătibilĭ şi în bilete de bancă orĭ marce postalĭ.

Colectanţii primescŭ gratisŭ totŭ alŭ patrulea esemplarŭ.

Numerĭ de probă se trimitŭ gratisŭ orĭ-cui cere.

A se adresa la „CANCELARIA NEGRUŢU“ în Gherla — Sz-ujvár. — Transilvania.

Totŭ de aci se mai potŭ procura şi următórele cărţĭ din editura propriă:

Apologie. Discusiunĭ filologice şi istorice maghiare privitóre la Românĭ, înveredite şi rectificate de Dr. Gregoriu Silaşi. — Partea I. Paulŭ Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Şincai. Preţulŭ 30 cr.

Renascerea limbei românescĭ în vorbire şi scriere înveredită şi apreţiată de Dr. Gregoriu Silaşi. (Op complet). Broşura I. II. şi III. Preţulŭ broş. I. II. câte 40 cr. — Broşura III. 30 cr. Tóte trei împreună 1 fl.

Cuvêntărĭ bisericescĭ la tóte sĕrbătorile de peste anŭ, de I. Papiu. Unŭ volumŭ de preste 26 cóle. Acest opŭ de cuvêntărĭ bisericescĭ întrece tóte opurile de acestŭ soiu apărute pănă acum — avêndŭ şi o notiţă istorică la fiă-care sĕrbătóre, care arată timpulŭ introducereĭ, fasele prin carĭ a trecutŭ şi modul cum s'a stabilitŭ respectiva sĕrbătóre. Preţulŭ e 2 fl.

Barbu cobzariulŭ. Novelă originală de Emilia Lungu. Preţulŭ 15 cr.

Puterea amorului. Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Preţulŭ 20 cr.

Idealulŭ perdutŭ. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Preţulŭ 15 cr.

Opera unui omŭ de bine. Novelă originală. — Continuarea novelei: **Idealulŭ perdutŭ** de Paulina C. Z. Rovinaru. Preţulŭ 15 cr.

Fântâna dorului. Novelă poporală de Georgiu Simu. Preţulŭ 10 cr.

Codreanŭ craiulŭ codrului. Baladă de Georgiu Simu. Preţulŭ 10 cr.

Ultimulŭ Sichastru. Tradiţiune de Georgiu Simu. Preţulŭ 10 cr.

Elŭ trebue sĕ se însore. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruţŭ. Preţulŭ 25 cr.

Branda seu Nunta fatală. Schiţă din emigrarea lui Dragoşŭ. Novelă istorică naţională. Preţulŭ 20 cr.

Numerii 76 şi 77. Naraţiune istorică după Wachsmann, de Ioanŭ Tanco. Preţulŭ 30 cr.

Probitatea în copilăriă. Schiţă din sfera educaţiunei. După Ernest Legouvé. Preţulŭ 10 cr.

Hermanŭ şi Dorotea după W. de Goethe, traducţiune liberă de Constantinŭ Morariu. Preţulŭ 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediă în 5 acte după Euripide, tradusă în versurĭ de Petru Dulfu. Preţulŭ 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragediă în 5 acte după Euripide, tradusă în versurĭ de Petru Dulfu. Preţulŭ 30 cr.

Petulantulŭ. Comediă în 5 acte, după Augustŭ Kotzebue, tradusă de Ioanŭ St. Şuluţŭ. Preţulŭ 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ţinută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincenţiu Nicóră, prof. gimnas. — Cu portretulŭ M. S. Regina României. Preţulŭ 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unŭ volumŭ de 192 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese şi arangiate. Preţulŭ redusŭ (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafirĭ şi viorele, poesii poporale, culese de Ioanŭ Popŭ Reteganu. Unŭ volumŭ de 14 cóle. Preţ. 60 cr.

Tesaurulŭ dela Petrosa seu **Cloşca cu puii eĭ de aurŭ.** Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Preţulŭ 20 cr.

Biblioteca Sătenului Românŭ. Cartea I, II, III, IV, cuprindŭ materii fórte interesante şi amusante. Preţulŭ la tóte patru 1 fl. — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii fórte interesante şi amusante. Preţulŭ 30 cr.

Colectă de recepte din economiă, industriă, comerciu şi chemiă. Preţulŭ 50 cr.

Economia pentru scólele popor. de T. Roşiu. Ed. II. Preţulŭ 30 cr.

Indreptarŭ teoreticŭ şi practicŭ pentru invĕţămentulŭ intuitivŭ în folosulŭ elevilorŭ normalĭ (preparandialĭ), a învĕţătorilorŭ şi a altorŭ bărbaţĭ de scólă, de V. Gr. Borgovanŭ, profesorŭ preparandialŭ. Preţulŭ unuĭ esemplarŭ cu porto francatŭ 1 fl. 80 cr. v. a. In literatura nóstră pedagogică abia aflămŭ vre-unŭ opŭ, întocmitŭ după lipsele scólelorŭ nóstre în mĕsura în care este acesta, pentru aceea ilŭ şi recomandămŭ mai alesŭ directorilorŭ şi învĕţătorilorŭ ca celorŭ în prima liniă interesaţĭ.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Românĭ. De V. Gr. Borgovan. Preţulŭ 15.

Manualŭ de Gramatica limbei române pentru scólele poporalĭ în trei cursurĭ de Maximŭ Popŭ, profesorŭ la gimnasiulŭ din Năsĕudŭ. — Manualŭ aprobatŭ prin ministeriulŭ de culte şi instrucţiune publică cu rescriptulŭ de datŭ 26 Aprilie 1886, Nr. 13,193. — Preţulŭ 30.

Gramatica limbii române lucrată pe base sintactice de Ioanŭ Buteanu, prof. gimn. Unŭ volumŭ de peste 30 cóle. Preţulŭ 2 fl.

Manualŭ de stilistică de Ioanŭ F. Negruţŭ, profesorŭ. Opŭ aprobatŭ şi din partea ministeriului de culte şi instrucţiune publică cu rescriptulŭ de dato 16 Dec. 1885 Nru. 48.518. Partea practică fórte bogată a acestui op — cuprindĕndŭ compoşiţiunĭ de totŭ soiulŭ de acte obveniente în referinţele vieţeĭ socialĭ — se póte întrebuinţa cu multŭ folosŭ de cătră preoţĭ, învĕţătorĭ şi alţĭ cărturarĭ românĭ. Preţulŭ 1 fl. 10 cr.

Nu mĕ uita. Colecţiune de viersurĭ funebralĭ, urmate de iertăciunĭ, epitafia ş. a. Preţulŭ 50 cr.

Carte conducĕtóre la propunerea calcularei în scola poporală pentru învĕţătorĭ şi preparandĭ. Broş. I. scrisă de Gavrilŭ Trifu profesorŭ preparandialŭ. Preţulŭ 80 cr.

Cele mai eftine cărţĭ de rugăciunĭ:

Mărgăritarulŭ sufletului. Carte bogată de rugăciunĭ şi cântărĭ bisericescĭ fórte frumosŭ ilustrată. Preţulŭ unuĭ esemplarŭ broşuratŭ e 40 cr., legatŭ 50 cr., legatŭ în pânză 60 cr., legatŭ mai finŭ 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legătură de luxŭ 1.50—2.50

Miculŭ mărgăritarŭ sufletescŭ. Cărticică de rugăciunĭ şi cântărĭ bisericescĭ — frumosŭ ilustrată, pentru prunciĭ scolarĭ de ambe secsele. Preţulŭ unuĭ esemplarŭ broşuratŭ e 15 cr., — legatŭ 22 cr., legatŭ în pândă 26 cr.

Cărticică de rugăciunĭ şi cântărĭ pentru prunciĭ scolarĭ de ambe secsele, Cu mai multe icóne frumóse. Preţulŭ unuĭ esemplarŭ e 10 cr.: 50—3 flor.; 100—5 fl.

Visulŭ Prea Sântei Vergure Maria a Născĕtórei de D-deu urmatŭ de mai multe rugăciunĭ frumóse. Cu icóne frumóse. Preţulŭ unuĭ esemplarŭ spedatŭ franco e 10 cr., 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isusŭ Christosŭ. Preţulŭ unuĭ esemplarŭ legatŭ şi spedatŭ franco e 15 cr.

Tipografia A. MUREŞIANU Braşovŭ.